

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
KORONA 20 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KROMOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 48

A németek elfoglalták Moon-szigetet

A német flotta a rigai öbölben a Moon-Sund kijáratáig nyomult előre — Az Oesel-szigeteken elfogott oroszok száma 10,000-re emelkedett — Nagy tüzharcok Flandriában és az Aisne-fronton — A német könnyű flotta az Északi-tengeren megsemmisített egy angol flottát

Vezérkarunk jelentése

Budapest, október 18. — Hivatalos jelentés.

Kelet-Galiciában végrehajtott eredményes rohamcsapat-váltalkozásokon kívül sehol sem volt különös esemény.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, október 18. A nagyfőhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: A flandriai arcvonal közepén tegnap is erős volt a tüzharc. Különösen az esti és a ma reggeli órákban fokozódott a tűz. A Houthouster-erdő mellett és Paschendaelétől délre Braaibanknál több ízben előretörő erős felderítő osztagokat visszavetettünk. A la basséei csatorna és a Scarpe között, valamint St. Quentinől délre előtéri csatározás mellett a tüztevékenység is fokozódott.

A német trónörökös hadcsoportja: Soissonstól északkeletre a napok óta élénk harci tevékenység tüzéségi csatává fejlődött, amely tegnap reggel óta az Ailette-lapálytól egészen Brayeig csupán rövid megszakításokkal állandóan tartott. A szomszéd szakaszok ütegei is résztvettek a tüzharcban. Az Aisnetől egészen a Maas keleti partjáig az arcvonal számos helyén szintén jelentékenyen fokozódott a tűz. Verdun északkeleti arcvonalán tegnap reggel hadi rohamcsapatok a 344-es magaslat mellett, Samognieuxtól keletre, merészen rajtaütöttek a francia árkokon, öt nagy fedezéket szétromboltak és a megszálló légénységnek azt a részét, amely nem esett el, közelharcban elfogták. Este az ellenség két ellentámadást intézett az elfoglalt árokrészek ellen. Mind a kétszer visszavertük.

Tegnap összesen 13 repülőgépet lőttünk le. A Majna melletti Frankfurt ellen intézett

repülőgépmadár viszonzásául tegnap újból bombáztuk Nancyt.

KELETI HARCTÉR.

Az Oesel-szigeten ejtett zsákmány számbavétele eddig a következő eredményt mutatja: 2 orosz hadosztályból származó 10,000 fogoly. Moonra csak néhány száz ember menekült. 50 ágyú, amellyel néhány sértetlen neház parti üteg és néhány tábori üteg, számos fegyver és egyéb hadiszer.

Tengeri haderőink egyes részei a rigai öböl aknamezőin át előrenyomultak egészen a nagy Boon-Sund déli kijáratáig, ahová rövid ütközet után mintegy 20 orosz hadihajó visszavonult. A Moonon levő Woi mellett és az estlandi parton levő Werder mellett elnémítottuk az orosz ütegeket. Más flottaegységeink a Kassawiek keleti részében helyezkedtek el és elzárják az átjárást nyugat felé.

A Duna és a Duna között, eltekintve orosz felderítőknél néhány hiábavaló előretörésétől, nem volt nagyobb harci esemény.

Macedon arcvonal: A helyzet változatlan.

LUDEENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, október 18. A Wolff-ügynökség jelenti október 18-án este:

Flandriában csekély tevékenység. Soissonstól északkeletre igen erős tüzéségi harc.

Oesel és a szárazföld közt fekvő Moon szigetet szárazföldi és tengeri haderőink támadással elfoglalták.

A német flotta győzelme az Északi-tengeren

Berlin, október 18. A Wolff-ügynökség jelenti:

Október 17-én az Északi-tenger északi részében az elzárt területen belül német könnyű tengeri haderők a Scetland-szigetek közelében megtámadtak egy Norvégiába tartó kísérő menetet, amely összesen 13 járműből állott, közöttük a „G. 29.” és „G. 31.” modern angol rombolók. A kísérő menet min-

den hajóját, valamint a fedező járműveket — beleértve a rombolókat is — egy kísérő halászgőzös kivételével megsemmisítettük. — Tengeri haderőink veszteség és sértülés nélkül tértek vissza. Ma tengeri haderőink hadműveletei tervszerűen haladtak előre.

A TENGERSZETI VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Aland szigetén is várják a németeket

Berlin, október 18. Az orosz határról táviratozza a Nationalzeitung tudósítója: Aland szigetén nagy az izgatottság a megszálló csapatok között. Verderewski tengerészeti miniszter a szigeten levő csapatok katonai választmányához táviratot küldött, amelyben utasításokat adott a védekezés módjára nézve abban az esetben, ha a németek támadást intéznének Aland szigete ellen. A katonai választmány azt felelte, hogy a csapatok csak akkor hajlandók megvédelmezni a szigetet, ha az ideiglenes kormány kötelezi magát, hogy a tengervidéki idők belül megindítja a békétárgyalásokat s erre biztosítékot ad. Ha azonban az új kormány is nyújtaná a háborút, akkor az Aland szigeteken levő csapatok egyenesen Pétervárral szembe vonulnának és követelnék a miniszterek megbüntetését.

Ujabb 16,000 tonna

Berlin, október 18. A Wolff-ügynökség jelenti: Az északi-tengeri hadszíntéren ismét elsüllyesztettek tengeralfattjáróink 16,000 brutótonna hajóteret.

Költözik az orosz főhadiszállás

Kopenhága, október 18. Az orosz főhadiszállást Mohilewből Dorpatba, Livlandba helyezték át.

Az anarchia Oroszországban

Amsterdam, október 18. A Times jelenti Pétervárról: A legnyugtalanítóbb tünet az egyre növekedő anarchia. A vidékről napról napra rosszabb hírek érkeznek. A parasztok a földhírtokosoknak nemcsak a földjeit, de házaikat és marháikat is elutaladjonítják. Pétervárott látszólag normális az élet, de a felszín alatt egész más indulatok forroganak. A városban 18,000 gonosztevőt keresnek, akik a pétervári börtönökből megszöktek. A jövő bizonytalansága hozzájárul az erkölcsi süllyedéshez.

URANIA

Párizs — London — Václav
október 19—20—21.

Királyom

Meghalok érted

árakna 4 felvonásban.

Főszereplők:

Medy Christians

Erich Kaiser Tietz.

Az apahelyettes

(Der genante Papa)

vígjáték 3 felvonásban.

Érdekes képző

G. 28 és 29 órák.

Élőleges jelentés

Hétón

A sokki fia

hód szerelmi játé

4 részben.

Főszereplők:

Loortus, Lenkatty Ida,

Byárisz Bezsó.

APOLLO

Párizs — London — Václav

október 19—20—21.

Trokratos repülőgép

háromgyártású 4 részben

A hadirétes

vígjáték 3 felvonásban.

Főszereplők:

Poldi Müller.

Érdekes képző

G. 28 és 29 órák.

Élőleges jelentés!

Hétón

Az eskü

Főszereplők:

HELLA MOJA.

A Finn-öböl az entente fogja védeni

Amsterdam, október 18. A Daily Mail jelenti: Oesel elvesztése után a finn öböl védelmét entente-csapatok veszik át. Az orosz kormány amnesztiát adott az összes eddig elítélt tengerészeknek, azonkívül Revalt, Baltisportot és Kronstadtot haditerületé nyilvánította.

Nagy eseményeket várnak az olasz fronton

Hága, október 18. Az angol lapok tudósítói jelentik, hogy az olasz fronton nagy események várhatók. Az olaszok teljes erővel készülnek a döntő eseményekre, a szövetségesek pedig megfelelően segítik az olaszokat. Általában azt hiszik, hogy az olasz front a legközelebbi napokban meg fog mozdulni.

Délolaszország a forradalmárok kezén

Lugano, október 18. Római jelentések szerint a Nápolytól délre fekvő vasuton október 10. óta szünetel a közlekedés. Rómából csak engedéllyel lehet távozni. Calabriában teljes anarchia van. A brindisi-i, valonai, szaloniki tengeri ut biztosítására nagyszámú csapatokat küldtek ki. Minden jel arra vall, hogy Délolaszország a forradalmárok kezén van.

Az Egyesült Államok a párisi konferencián

Amsterdam, október 18. Washingtonból jelentik: Lansing államtitkár kijelentette, hogy Amerika komolyan foglalkozik a tervvel, hogy az entente legközelebbi konferenciáján résztvegyen.

A város huszmillió kölcsöne

— A jog- és pénzügyi bizottság ülése —

A jog- és pénzügyi bizottság ma délután 3 órakor Vargha Elemér dr. tb. főjegyző elnöklété alatt ülést tartott, amelyen Weiszprémy Zoltán főispán és Márk Endre udvari tanácsos polgármester is résztvettek.

A jog- és pénzügyi bizottság foglalkozva a 20 millió koronás kölcsön ügyével, tudomásul vette, hogy újabban is az a három pénzügyi tervet ajánlatot, amelyek előbb és ezek közül, mint legelőszóbb ajánlatot, a bizottság a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankét fogadta el és ajánlja elfogadásra a közgyűlésnek is. Az ajánlat szerint a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank a kölcsönt 130 félszázévre 97,75 százalékos árfolyam, utólagos félszázévi kamattízesítés, 4,95 százalékos annuitás mellett adja, ami végeredményében 5,007 százalékosat tesz ki.

A Debreceni Helyi Vasút ama kérésével szemben, hogy a város engedje meg a személy- és áru díjszabási díjtételek emelését, a bizottság egyhangúan azt javasolja, hogy azt a közgyűlés utasítsa el.

A köztisztasági vállalat előterjesztésére 60,000 korona póthitel megszavazását javasolja a bizottság, egyben azonban szükségesnek tartja, hogy a vállalat reorganizálása mellett a tanács előterjesztést tegyen a háziszemétnék a vállalat által leendő kötelező fuvarozására.

János Zoltán indítványának elfogadása mellett javasolja a bizottság, hogy a debreceni 3. honvédegyezred és a 2. honvédegyezred özevgy- és árva-alapja javára 5000 koronát szavazzon meg a közgyűlés és utálja ki ez összeget a honvédnap rendezőségének kezébe. Márk Endre udvari tanácsos polgármester indítványára ezt még azzal egészíti ki a bizottság, hogy ugyancsak 5000 koronát a 39. gyalogezerednek hasonló célból szavazzon meg a közgyűlés.

Végül javasolja a bizottság a közgyűlésnek, hogy a hadbavonult napidíjasok által kért ruhasegélyt utálja ki az államkincstár terhére.

Az indemnitás a pénzügyi bizottságban

Tisza István gróf
a baranyamegyei választásokról

Budapest, október 18.

A pénzügyi bizottság ma ülést tartott, a melyet negyed 11 órakor nyitott meg Madarassy Gábor. Az indemnitási javaslat tárgyalása előtt szólásra jelentkezett Tisza István gróf, aki szóvá tette a felmentések ügyét, a melyet egyes főispánok pártpolitikai szempontból kezelnek. Így történt ez Baranyamegyében a két időközi választásnál. A siklósi kerületben figyelmeztették a választókat, hogy ha nem a függetlenségi jelölt mellett foglalnak állást, a főispán bevonultatja őket. A hémsefői közszéki bírót figyelmeztette a választókat, hogy a függetlenségi Csizmazia Endrét szavazzanak, mert különben, ha katonakötelesek, be kell vonulniok. — Ismerteti, hogy a bácskai főispán milyen terrort fejt ki azokkal szemben, akik a felmentés révén megközelíthetők. A jegyzők gyűlésén kijelentette, hogy szeretné látni azt a jegyzőt, aki vele szemben foglal állást. — Nem kívánja a főispánok eltávolítását, csak megnyugtatót kér.

Wekerle Sándor miniszterelnök válaszolt Tisza beszédére. A félegyházi és turócsmezei ügyekről nincs tudomása. Egy esetben vizsgálata történt. Ha bárhol szabálytalanság fordul elő, — mondotta a miniszterelnök — mi magunkat azokkal nem azonosítjuk. Körtések felelőtlen nyilatkozataiért nem felelünk.

Ugron Gábor belügyminiszter kijelentette, hogy egyetlen egy esetben sem érkezett hozzá konkrét panasz. A baranyamegyei esetről a honvédelmi miniszter utján értesült.

Tisza István gróf kijelenti, hogy a kormány felvilágosításai megnyugtatók, de kéri a kormányt, hogy szándékának érvényt is szerezzen.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy gondoskodni fognak nemcsak utólagos orvoslásról, de arról is, hogy elejét vegyék a visszaéléseknek. (Általános helyeslés.)

Szurmay Sándor honvédelmi miniszter: A legnagyobb meglepetéssel hallotta Tisza István gróf előadását. Miután a felmentések ügyében az ő közegéből van szó, nagyon kéri, hogy minden konkrét esetet hozzanak tudomására.

A bizottság ezután áttért a napirendnek, elsősorban az indemnitási javaslatnak a tárgyalására. Az indemnitási javaslatot Münnich Kálmán előadó ismerteti és elfogadásra ajánlja.

A vitában elsőnek Teleszky János szólalt fel. Wekerle személye neki garancia arra, hogy az államháztartás vezetése jó kezekben van. Az indemnitást ezért megszavazza. Tárgyalást kér a pénzügyi helyzetről és a jegybank állásáról. Nem látja-e a miniszterelnök az időt elérkezettnek arra, hogy a bankkimentések publikáltassanak. Végül a hadisegélyezés ügyében kér felvilágosítást.

Lévay Lajos báró, Cserny Károly, Nagy Ferenc és Madarassy-Beck Gyula báró felszólalásai után Bakonyi Samu a katonatiszti fizetések ügyével foglalkozik.

Wekerle Sándor miniszterelnök: A jegybanknak rendkívüli közgyűlést kellene tartania, hogy kimutatást adjon a bank helyzetéről. Reméli, hogy a kimutatás megnyugtató lesz és kitűnik, hogy még elég aranyunk van. Pénzgazdasági téren az az elve, hogy minél kevesebb bankjegyet nyomassunk. A szenádó beosztala elkerülhetetlen lesz. A gyufaadóval a gyufaiparon akartak segíteni. Ohajtja, hogy a delegációkat egybehívják. Az osztrák parlamentben az élelmézzel kapcsolatban elhangzottakat nem kell komolyan venni, mert csak egyes emberek tényeiről van szó. Természetes, hogy az eddigi hadisegély elégtelen volt. A hadisegély vidéken 1 korona 20 fillér lesz, amelyet előleges havi részletekben fizetnek ki, azonkívül a törvényhatósági jogú és rendezett tanácsú városokban 6 korona havi pótlékot adnak, a lakásilletéket pedig

arányosan leszállítják. A gyermekek korát nem veszik figyelembe.

Tisza útván gróf a tényleges szolgáltatásban álló legénység családjainak ellátására hívja föl a miniszterelnök figyelmét.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy ezeknek a családjai is ellátásban fog részesülni a családfe 3 évi szolgálata után.

A bizottság ezután általánosságban és részleteiben is elfogadta az indemnitásról, a horvát pénzügyi egyezményről és a tisztviselők háborús segélyéről szóló javaslatokat.

A cseh képviselők folytatják a hősködést

Ujabb botrány a Reichsratban

Bécs, október 19.

A Reichsrat mai ülésén Stranzky cseh képviselő foglalkozott a béke kérdéssel. A Czernin gróf által megformulázott békefeltételek — mondta — nem kielégítőek. A meg egyezésem alapuló béke nem egyéb irázisnál. Czerninnek a területmegnagyobbásról és a kártérítésről való lemondásán Ausztria népei helyeslik. Elhallgatta azonban az entente kívánságát, hogy minden idegen uralom megszűnjék. A cseh korona országainak arra irányuló jogai, hogy szuverén államot alkossanak, nem rosszabbak, mint a magyarok ugyan ilyen jogai. A birodalom fennállása óta a csehek sohasem adták fel a cseh állam önállóságára, szuverenitására vonatkozó jogukat. Amilyen szent a magyar korona joga, olyan szentnek kell lenni a cseh korona jogának is.

A debreceni honvéd-napok

(A honvéd-nap művészestéje)

Ma este lesz a honvéd-nap művészestéje fél 8 órai kezdettel. Főlölesleges ennek a gyönyörű és bizonyára ugys nagy sikerrel járó előadásnak reklámot csapni, mert az abban szereplő Babits Vilma, Párdy Armand, Szánthó Gáspár és Hegedüs Ferenc operacékesek, Papp Zoltán költő és író, Heltai Jenő, Fábry Irma, Füredi Samu és Karácsony István nevei elég biztosítékot nyújtanak ahhoz, hogy mindenki a legszebbet és legjobbat remélje. Részletes programot csak az előadáshoz ad ki a rendezőség.

Jegyek egész napon át a színházi pénztárnál kaphatók.

(Szüreti mulatság a Bikában)

Egyik kiemelkedőbb mozzanata a honvéd-napnak kétségtelenül a szüreti mulatság lesz, mely vasárnap délután 5 órai kezdettel a Bika-szálloda dísztermében fog megtartatni. Lesz nagyszabású sorsolás az országos hadisegélyző hivatal és helybeli kegyes adakozók rendkívül értékes tárgyaiból, conietti-, must-, bor- és gyümölcsvásár, cigányzene és még sok minden, amit a buzgó és fáradhatatlan rendezőség Fiáth bárónéval és Hadzsits századosnéval az élén meglepetésül tartogat a közönség részére. E tárgyban tengap délután gyűlés is volt Fiáth báróné lakásán, ahol nagyszámú urhölgy és ur volt jelen. A nyereménytárgyak a Tisza-palotában levő Doszpoly-féle kirkatban láthatók. Belépőjegyek 1 koronájával Schwartz Dániel pipás üzletében válthatók. A tárgysorsjáték sorsjegyeinek ára 1 és 5 korona.

(Honvéd-napi adományok)

Aron Mahó és társa 200 K, Ébner ezredes, Csanak József, Kardos László, Böszörményi Pál és neje 100—100 K, Dézsi Lajos 51 K, Baló Rezső alezredes, Horváth Antal százados 50—50 K, dr. Kerekesné 6 korona. (Folytatjuk.)

A honvéd-napok nyulási sportünnepére vasárnap délután egy órától kezdve a Bikától kiindulva s a Nyulasról vissza a villamosok több pótkocsival közlekednek. Ezenkívül a nyirbátori h. é. v. több

vonatot indít a közönség kényelmére. Ezek a vonatok kifelé, a nagyállomás mellől, délután 1 és 2 órakor indulnak; visszafelé pedig a harcgyakorlat végeztével a Nyulásról délután 6 óra körül.

A háziezred hazahozataláért

— Felhívás a város közönségéhez —

Debrecen város polgáraihoz!

Háziezredünk, a cs. és kir. 39. gyalogezred, vitézsége a világháború során soha el nem évülő emléket állított a magyar dicsőségnek. A Kárpátokon túl, a lengyel síkon, Olaszország sziklás földjén és a román hegyekben egyformán éreztette ellenségeinkkel, hogy a szabad hajduk ivadékaiból nem halt ki az ősi virtus. Félistenekként mutatták meg az oroszoknak, az olaszoknak és az oláhnak egyaránt, hogy lelkiüket a haza és a király iránti izzó szeretet hevíti, hogy szívüket hártalan lelkesedés dobogtatja és buzdítja dicső tettekre, amidőn acélos karjuk sújtó pörlyként osztja a halálos csapásokat mindenkire, akik ellenünk törni merészkednek.

Derék fiaink tettereje, vitézsége, katonai erénye fényes példaként áll a monarchia hadserege előtt. Csodás harcokétségüket nem egy ízben ismerte el ő felsége, a király; de elismerte a nagy hadvezérek egész sora és elismerték még ellenségeink is, hiszen a kéz, amely az ittközetek, csaták dolgát intézi, mindig a 39-eseket állította oda, ahol a legnagyobb baj volt és dicsőség érte a hőselkü harcosoknak! Amerre ők jártak, ott mindig nyert ügyünk volt. Drága vitézeinké a hír, a babér, az itthonmaradottaké a szomorúság, a bánat azért, mert esztendőnk óta távol vannak a hazai rögöktől, az édes otthonától, melyben bölcsőjük ringott, férfiakká lettek s büszkeségévé az imádott hazának.

Még a háború előtt került el Debrecen háziezredének törzse idegenbe, később pedig a pótzászlóalj a messze Königrätzbe helyezték. Milyen nehéz, milyen keserű az ő sorsuk, de egyszer mind a miénk is, ha elgondoljuk, hogy a harctérre menetel előtt drága fiaink arcát nem éri a szülő, a hitves, a testvér édes csókja, nem vihet magával még egy füszálat se, amely daló csaták során szent emlékként figyelmeztesse az édes szülőföldre.

Debrecen polgársága! Ugy véljük, elérkezett az idő, hogy mindent megmozgassunk háziezredünk visszahelyezése iránt. — A 39-esek csodás harci teljesítményei feljogosítanak bennünket, itthonlevőket arra, hogy bizzunk abban, miszerint illetékes helyen méltányolni fogják e város polgárságának a visszahelyezés iránt való kérését. Lehetetlen, hogy akadna Debrecenben és Hajdumegyében egyetlen ember is, akinek szíve forró óhajta ne lenne, hogy a 39. gyalogezred Debrecenbe visszakerüljön.

A város polgárságának össze kell tehát fognia, hogy a mozgalmat, mely az ezred visszahelyezését von hivatva előmozdítani, minden erejével támogassa.

Kövessünk el mindent, hogy ez a kívánságunk teljesíthessék. Nincsen szó lehetetlenségről, sem olyan óhajtsárról, amely a hadviselés érdekeivel ellentétben állana.

Ezt a kérdést Debrecen nagy ügyének kell tekinteni, melynek sikere érdekében talpra kell állania a város minden polgárának, hiszen a dolog érzésszerű részén kívül fontos gazdasági okok is támogatják azt, hogy a háziezred pótzászlóalja Debrecenben legyen. Tudjuk ugyanis jól, hogy a harctéri szolgálatra nem alkalmas katonáskodó egyéneknek is távol kell lenniük Debrecenről. — Milyen fontos kérdés tehát az, ha itt az ezred és a sok könnyűszolgálatos katona szabad idejét polgári hivatásának szentelheti. Ezer és ezer család, amely férfitagjainak távolléte miatt súlyos megélhetési viszonyok közé került, könnyebben bírná elviselni a háború okozta gondterhes napokat.

Debrecen polgárai! Ennek a nagy moz-

galomnap első lépéseképpen aláírásokat gyűjtünk ahoz a kérelemhez, amelyet illetékes helyre akarunk eljuttatni az ezred visszahelyezéseért. Lehetőleg minden házban, minden üzletben meg fognak fordulni aláírási iverünk, amelyeken kifejezésre kell juttatni a kívánságot, hogy Debrecen háziezredének a hazahelyezését kívánjuk.

Az aláírási iver írja alá minden polgár, adjon ezzel nyomatékot óhajának. Ha összetartunk, bizonyos, hogy e munkánkat siker fogja koronázni!

Kérjük a város tisztelt lakosságát, közönségét, hogy aláírásával, melyet olvashatólag és a polgári foglalkozás megjelölésével kérünk megtétni, ügyünket előmozdítani sziveskedjék.

Debrecen, 1917. október hó.

Szilágyi Imre ügyvéd, Kolbenhayer Kálmán kuriai bíró, Nagy József pénzügyigazgató, Riekl Antal földbirtokos, Tóth Aurél kir. táblai bíró, Böszörményi Pál földbirtokos, dr. Somogyi Zoltán orvos, dr. Nagy Lajos ügyvéd, dr. Kemény Viktor ügyvéd, Koszorus Ferenc birtokos, Szele György ref. lelkész, Somossy László kereskedő, Szabó Miklós kereskedő, dr. Polgár Dániel ügyvéd, dr. Kuthi Sándor ügyvéd.

— A főrendiház ülése. Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma délelőtt 11 órakor a főrendiház Günther Antal dr. elnöklésével ülést tartott. A rövid tárgysorozat után az elnök felhatalmazást kért, hogy ő felségét közlő névünnepe alkalmából a szokásos módon üdvözölhesse, egyben közölte, hogy a képviselőház előtt fekvő törvényjavaslatok tárgyalása céljából a főrendiház valószínűleg október 25. és 28-ika között ülést tart.

— Beck Lajos államtitkár. Budapesti tudósítónk jelenti: A Pol. Híradó jelentése szerint a hivatalos lap holnapi száma közli Beck Lajosnak átmenet-gazdasági miniszteri államtitkárrá történt kinevezéséről szóló királyi kéziratot.

Vásárpénztár Debrecenben

A husellátás biztosítása

Debrecen város husszükségletének biztosítása érdekében jelentős alapvető értekezlet volt ma délután Márk Endre udvari tanácsos polgármester elnöklése alatt a város-háza kistanácstermében. A debreceni konzumvásár és vásárcsarnok létesítéséről volt szó, melyeknek ügyét maga a husipari érdekelttség és a célhoz szükséges pénzesoportok vették a kezükbe.

A rendkívül fontos értekezletről az alábbi tudósítás ad számot.

Márk Endre üdvözölő és az értekezlet célját jelző szavai után Debreceni Lajos kereskedelmi és iparkamarai alelnök, a Kuczik Gábor utóda hentesárnygár részvénytársaság ügyvezető igazgatója vette át a szót, aki utalt előadásában azokra a nagyszabású és korszerű intézkedésekre, amelyek a husellátás biztosítására egy ilyen fontos gócpontban, mint Debrecen, alkalmasok. Rámutatott, hogy a debreceni állatvásárok rendezése és az állatforgalom biztosítása szempontjából feltétlenül szükség van egy olyan szervre, amely a város, vármegye s az egész idekapcsolódó nagy országdarab husitgyasztási kérdését, szemben a jelentkező nagy kereslettel és az apadó kínálattal, egyszer és mindenkorra megoldja. Előadása szerint legelőtöbb szükség a vásárpénztár megalakítása volna, melynek fő teendői közé tartoznak: az állatvásárokat a haladó kor igényei szerint megfelelően berendezni, az állattenyésztést és állatkereskedelmet megfelelő hitelnyújtással intenzívebbé tenni s az eladó állatok koncentráálásával és értékesítő lehetőségének biztosításával foglalkozni. Erre a célra egyedül alkalmas a konzumvásár létesítése és a vásárcsarnok felépítése.

Rámutatott arra, hogy ez intézmények létesítésével, amellyel kapcsolatosan a vas-

uttal szállított állatok után a vásárpénz és a vásárpénztár létesítéséből a városra eső haszon Debrecen város legális jövedelmének a fokozására alkalmas s azonkívül ez intézményekhez fűződő idegenforgalom a város fejlesztése szempontjából nem közömbös.

Az értekezlet Debreceni Lajos előadása és Szöllős Ármán szakszerű hozzászólása után elhatározta, hogy a vásárpénztár és a vele kapcsolatos fent ismertetett létesítmények érdekében minden lehető megtesz s annak szervezeteibe a husipari érdekelttséget bevonja. Ezután kiküldték a szervező bizottságot, amelynek elnöke lett Debreceni Lajos, tagjai Radó Rezső dr., Kernhoffler József, Aczél Géza, Reitz János, Ungár Jenő, Szöllős Ármán.

A szervező bizottság a napokban megkezd munkáját.

HIREK

— Debrecen városrendezése. A belügyminiszter értesítette a tanácsot, hogy az utca-és térrendezésre vonatkozó tervet és szabályrendeletet jóváhagyta, de kívánja, hogy a kertesgek rendezése is megtörténjen. A tanács ezért utasította a mérnöki hivatalt, hogy az erre vonatkozó kataszteri felméréseket és előmunkálatokat végezze el s a terveket készítse el. E célra 5000 koronát utalt ki.

— A debreceni Katona-Otthon nagybizottságának ülése. A debreceni Katona-Otthon nagyválasztmányja ma délután 4 órakor ülést tartott a kollégiumi tanácssteremben Baltazár Dezső dr. püspök elnöklése alatt. Jelen voltak: Okolicsányi Károly cs. és kir. vezérőrnagy állomásparancsnok, Ferenczy Gyula dr., Lencz Géza dr., Kiss Ferenc, Kun Béla dr. egyetemi tanárok, Kesserű Lajos dr. kir. törvényszéki elnök, Kardos Albert dr. főreáliskolai igazgató, Bárdos Géza kereskedelmi társulati főtitkár, Zih Sándor és Papp Géza tábortitkár.

Ferenczy Gyula dr. igazgató jelentése szerint a Katona-Otthon a legszebb eredményt mutatta föl. Nemcsak itthon szolgált nemes feladatát, amely mintájául szolgált mindenféle sok más hasonló intézménynek, hanem a frontmögötti olvasóköroket is állandóan segítette iratokkal és könyvekkel, ezenkívül fentartotta a königrätzai magyar házat, sőt állandóan segíti a szegény katonacsaládokat is adományokkal, valamint közbenjárásaival. — Baltazár Dezső dr. püspök a közel jövőben felállítandó hadiárva-házról készített gondos tervét adta elő. — Ökörútján már nagy összeget gyűjtött össze erre a célra. Ehez jön majd a tiszántuli ref. egyházkerület, Debrecen város és a debreceni ref. egyház akciója, amelyek által kiépül majd a trónörökös nevével nevezendő Ottó-hadiárva-ház 400 hadiárva részére. Minden áldozatot meg kell hozni e hadiárva-házért, mert a hadiárva gondja mindnyájunké, az elesett hős apák mindnyájunkért áldozták föl életüket. Ezután elhatározta a nagyválasztmány, hogy a 39. gyalogezrednek Debrecenbe való hazahozataláért Baltazár Dezső dr. püspökkel az élen minden szükséges lépést megtesz. Végül Kardos Albert dr., a Katona-Otthon pénztárnoka terjesztette elő számadását a debreceni Katona-Otthon pénztári forgalmáról, amely szerint 1917. február 8-tól október 18-ig az összes bevétel 47,509 korona 48 fillér, az összes kiadás 46,573 korona 23 fillér, bevételi többlet 1026 korona 25 fillér.

— Köszönetnyilvánítás. Szeretett Józsi fiunk temetésén és általában elhatárolása alkalmából velünk szemben tanúsított részvétért fogadják az illetők hálás köszönetünket. Klein Jakab és családja.

— A honvéd tüzoltó-osztag. A városi tanács megbizta Szikszay Gyula tüzoltó főparancsnokot, lépjen érintkezésbe az illetékes parancsnoksággal az iránt, hogy a 3-ik honvédgyalogezred legénységéből létesítendő tüzoltó-osztag tagjai más szolgálatra ne használtassanak föl, hanem a katonai szolgálat alól mentessenek föl.

— **Uj tárgyalás a Depositenbank igazgatója ügyében.** Bécsből táviratozzák: A legfőbb törvényszék ma a Depositenbank igazgatójának, Kranz drnak ügyében megsemmisítette a törvényszék ítéletét és új tárgyalást rendelt el.

— **Károly király arcképe.** Endrey László ísétőművész ma megküldte a város által megrendelt király-képet, amelyet a közgyűlési teremben helyeznek el az elnöki emelvény mögött. A képet, amely igen sikerült, szép, művészi munka, egyik legközelebbi közgyűlésen leplezik le.

— **A városi zeneiskola szabályrendelete.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter ma észrevételekkel ellátva leküldte a városi zeneiskola szabályrendeletét, amelyben töröndőnek mondja a helyettes igazgatóra vonatkozó pontot. Leiratában kifejtette, hogy nem engedhető meg még átmeneti időre sem, hogy állami zenetanári képeiséssel nem bíró igazgató művészeti és tanügyi kérdésekben igazgasson és irányítson. A miniszter azt kívánja, hogy a tanács a legszélesebb hatáskörrel ruháztassék föl, hogy az igazgató hatáskörét a legszigorúbban határozza el. A 18 óra helyett jóváhagyta a heti 21 órás tanítási tervet. A tanács a leiratot javaslatlétel végett a zeneiskolai bizottságnak adta ki.

— **Vázsonyi atyja meghalt.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Vázsonyi Vilmos választójogi miniszter atyja, Weiszfeld Adolf nyugalmazott tanító, ma 86 éves korában meghalt.

— **Koszorúmegváltás.** Klein József, a Strasser és König cég főtisztviselője elhunyt alkalmából Róth Mór Szolnokról a Strasser és König cég nevében 100 koronát, Ráhnér Sándor és neje 20 koronát, Horovitz Gyula Hajdunánásról 30 koronát és Hoffmann és Kronovitz 20 koronát adományoztak a szegény gyermekek felruházására. — Illetékes helyre juttattuk.

— **A „Magyar Naptár“ megjelent és kiadóhivatalunkban darabja 90 fillérért kapható.**

— **Akar-e milliomos lenni?** Ugy rendeljen azonnal a prospektushoz mellékelt lappal osztálysorsjegyet az I. magv. kir. állami osztálysorsjegyre az Értékesítő és Kereskedelmi r. t.-nál (sorsjegy-osztály). A cég a Leszámitolóbank alapítása, annélfogva különös bizalmat érdemel pontos kiszolgálás és a nyemények kifizetése tekintetében.

— **Halmágyi dívatházában** leányka ruhák minden kivitelben és nagyságban, nagy választékban.

Színház és művészet

MŰSOR:

PÉNTEK: Honvéd művészestély. Bérletszünet.
SZOMBAT: Piros bugyelláris, népszínmű. B) bérlet.

Mágnás Miska. (A színházi iroda jelentése.) Szombaton délután ismét gyermek-előadás lesz a színházban. Sirmai-Bakonyi-Gábor operettjét, a Mágnás Miskát adják elő, amely bizonyára a gyermekeknek is kedves szórakozást fog nyújtani a kitiűő szereplőkkel: Görög Olgával, Várnai Lászlóval, Horváth Nusival, Horváth Kálmánnal, Kassey Károllyal az érdekes kacagtató szerepekben.

A piros bugyelláris. (A színházi iroda jelentése.) Szombaton este B) bérletes előadásban kerül színre Csepreghy Ferenc énekes népszínműve, amely iránt a közönség részéről nagy érdeklődés nyilvánul.

A munkás-előadás. (A színházi iroda jelentése.) A vasárnap délelőtti 10 órakor tartandó munkás-előadásra a helyárák 40 filléresek. Jegyek előre válthatók az inpartestületi titkárnál. A munkás-előadás iránt, amelyen Szigeti József Rang és mód című bűvét adják elő, a munkásság körében igen halás érdeklődés mutatkozik.

Lavotta szerelme. (A színházi iroda jelentése.) Nagy ambícióval készülnek a színházban a Lavotta szerelme című énekes játékra, amelynek felelevenítését a közönség is nagy érdeklődéssel várja. Lavotta János

érzelgős dalai mindig népszerűek maradnak és szívesen hallgatja azokat mindenki, aki a zenét szereti. Lavotta szerelmének reprize a közeli napokban lesz.

Erich Kaiser Tietz és Mady Christiens játsszák a főszerepeket a „Királyom! . . . meghalok érted! . . .” című nagyhatású drámában az Urániában. „Az apahelyettes” egy háromfelvonásos vígjáték a másik slágere ennek a kitiűő műsornak.

Bűnügyi dráma az Apollóban. „A titokzatos repülőgép” minden jelenetében izgalmas és újszerű attrakció, amelynek egyik jelenetében egy repülőgép felrobbanásának vagyunk tanúi.

Hajdunármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja.
198/1917. V.

Pályázati hirdetmény.

A Debreczen sz. kir. város törvényhatóságánál nyugdíjazás folytán megüresedett műszaki tisztii állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással évi 2000 korona fizetés, 600 korona városi pótlék és 720 korona lakbér javadalmazással van egybekötve.

Pályázóknak építómesteri oklevéllel kell birniok.

A szabályszerűen felszerelt kérvények hozzám **1. évi november hó 1. napján déli 12 óráig** adandók be.

A később beérkező pályázati kérvények figyelembe vétetűni nem fognak.

Debreczen, 1917 október 12.

Weszprémy Zoltán,
főispán.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szóig egy korona. Minden további szó tíz fillér. A vasárnapi szám részére feladott legkisebb apró hirdetés tíz szóig egy korona husz fillér. Minden további szó tizenkét fillér.

Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhozis elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Uszadék ház
négy szoba, elő- és fürdőszoba, konyha, kamara, veranda, mosóház, pince, jó vizű kut, villany és csatorna be van vezetve, olcsón eladó. — Patay-utca 12. sz.

Házmaester
és irodaszolga kerestetik november elsejére B6-vebhet a Pásti utcai hitközségi irodában (templom emelet.)

Nyomdásztanoncok

felvételnek

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában

Debreczen, Plac-utca 49.

Eladó vagy haszonbérbe azonnal kiadó:
Sámsoni-ut mentén Gerébitelepen, a vámház mellett, Kondor-utca 3. sz. ház, mely magában foglal 2 szoba, 2 konyha, kamra, pince és egyéb mellékhelyiségekkel ellátott lakást, ló- és tehénistállót, sertés és aprómarha ólakat, görét stb. Az egész telek drótkerítéssel van körülkerítve, 2 hold szőlő, veteményes és gyümölcsös kerttel ellátva. A szőlő teljes termésben van. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankja r.t.-nál, Kossuth-u. 17.

Tanulóleányok
jó fizetéssel felvételnek. Cim a kiadóhivatalban.

Pipere szappanok

legjobb minőségben nagy választékban érkeztek és napi áron kaphatók, míg a készlet tart Grósz Nagy Ferenc pipere és illatszer raktárában Aranygyöszarvu gyógyszerár, színház mellett.

Akinék
törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bikabérház 3.

Rifutó fiu

— 14 éven felűli —
havifizetéssel felvétetik Ferenc József-ut 49., I. em.

Már kapható

Jánosi Zoltán

ref. lelkész

nagyszabásu könyve.

Férfiak és hősök.

A schweizi reformatio és annak áldásai.

Levéltári adatok alapján igen érdekesen megírott története a schweizi reformatio és a reformatio jelentőségének mélyreható méltatása.

Csak egyedűl ezen ünnepi kiadása jelent meg Schweizban. A schweizi református egyház megbízásából szerkesztette **Dr. Hadorn Vilmos** tanár.

Egyedűl engedélyezett hiteles fordítás. 24 képpel.

Fordította és jegyzetekkel ellátta:

JÁNOSI ZOLTÁN

debreceni ref. lelkész.

A legjobb könyv, fényes munka, amely a reformatio 400-ik évfordulóján megjelent, a **művelt közönség** és az **egyszerű nép** részére. — Jánosi Zoltán mesteri módon, zamatos magyarsággal oldotta meg feladatát.

Ára: fűzve K 3. — (bolti ár K 3 50)

kölve K 4 50 (bolti ár K 5 —)

Minden 10 példányra 1 fizetletpéldány. A pénz előleges beküldése esetén bérmentve küldjük.

HOFFMANN és KRONOVITZ

könyvkiadóhivatala

Debreczen, Ferenc József-ut 49. sz.